

ЗАЯВА
про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки
проєкту Стратегії розвитку Миколаївської області
на період до 2027 року та Плану заходів з її реалізації
у 2021-2023 роках

1. Замовник: Департамент економічного розвитку та регіональної політики Миколаївської облдержадміністрації

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Вид документу державного планування (далі – ДДП) – Стратегія розвитку Миколаївської області на період до 2027 року та План заходів з її реалізації у 2021-2023 роках (далі – Стратегія та План заходів).

У Стратегії та Плані заходів визначено місію, стратегічне бачення, сценарії та напрями розвитку області, технічні завдання на проєкти регіонального розвитку, структуровані за програмами регіонального розвитку, а також систему моніторингу та оцінки результативності реалізації плану заходів.

Стратегічне бачення Миколаївської області – перетворення Миколаївщини на регіон сталого економічного зростання на основі інноваційної промисловості, розвинутого транспортно-логістичного комплексу, важливого продовольчого центру країни з екологічним, високоефективним сільським господарством, комфортного та безпечного краю, де є всі умови для всебічного розвитку людини.

Для забезпечення досягнення стратегічного бачення, який відображає той конкретний результат, який регіон бажає досягти у майбутньому, визначена система цілей, яка конкретизує стратегічне бачення у формі, доступній для управління процесом їх реалізації. В Стратегії визначено стратегічні цілі, що визначають окремі конкретні напрямки діяльності, оперативні цілі, як віхи на шляху досягнення стратегічних цілей, та завдання, що визначені для досягнення оперативних цілей.

Стратегічними цілями розвитку Миколаївської області визначено:

1. Стійке економічне зростання багатогалузевої економіки;
2. Висока якість життя людини;
3. Збереження та розвиток територій;
4. Конкурентоспроможна економіка на основі інноваційного та високотехнологічного розвитку.

Стратегія пов'язана з іншими документами державного планування, зокрема:

- Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2027 року та планом заходів з її реалізації у 2021-2023 роках;

- Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року, затверджені Указом Президента України від 30.09.2019 №722/2019 Національної доповіді «Цілі Сталого Розвитку: Україна»;
- діючими короткостроковими та середньостроковими галузевими регіональними програми.

Стратегію та План заходів розроблено на підставі Законів України «Про засади державної регіональної політики», «Про місцеві державні адміністрації», «Про стратегічну екологічну оцінку», постанови Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 року № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів», наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31.03.2016 № 79 «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації» зі змінами.

3. Те, якою мірою ДДП визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (зокрема, щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

Згідно з Методикою розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації для кожного з визначених напрямів розвитку розробляються стратегічні та оперативні цілі і завдання. За кожною оперативною ціллю розробляється низка проектів, серед яких можуть бути проекти, які, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проектів має бути здійснена процедура оцінки впливу на довкілля.

4. Ймовірні наслідки:

а) Наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Проект Стратегії передбачає низку цілей та завдань, від досягнення яких очікується позитивний вплив на стан довкілля та здоров'я людей.

Серед таких цілей – збереження навколишнього середовища, підвищення тривалості життя людини, культурний та духовний розвиток, забезпечення якісними послугами тощо.

В цілому цілі та завдання, передбачені Стратегією, потребують оцінки з точки зору їх наслідків для наступних ключових компонентів навколишнього природного середовища:

атмосферне повітря;
 водні ресурси;
 промислові та побутові відходи, викиди та стоки;
природні рослинні ресурси, ресурси тваринного світу, природно-заповідний фонд та рекреаційні зони;
 земельні ресурси та ґрунти;

Також, доцільною є оцінка елементів Стратегії з точки зору можливих наслідків для здоров'я населення, включаючи показники захворюваності населення та тривалість життя людей.

б) Наслідки для територій з природоохоронним статусом:

На території Миколаївської області створено 141 об'єкт природно-заповідного фонду, фактична площа 75,5 тис. га, або 3,07 % від площі області, при необхідних 8,9 % до 2020 року.

Проектом Стратегії визначено завдання щодо збереження особливо цінних природних територій. У зв'язку з цим, від реалізації Стратегії очікується досягнення позитивних наслідків для територій з природоохоронним статусом.

в) Транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:

- реалізація Стратегії та плану заходів не чинитиме транскордонного впливу на елементи довкілля, тому відсутня потреба в оцінці транскордонних наслідків

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, зокрема якщо ДДП не буде ухвалено:

Під час проведення стратегічної екологічної (далі – СЕО) оцінки проекту Стратегії доцільно проаналізувати виправдані альтернативи прийняття управлінських рішень, з урахуванням ймовірних наслідків реалізації Стратегії для довкілля, у тому числі для здоров'я людей.

При цьому, доцільно розглянути дві основні альтернативи.

Альтернатива 1. Затвердження запропонованого проекту Стратегії в цілому.

Альтернатива 2. Затвердження проекту Стратегії з урахуванням змін, які будуть запропоновані за результатами проведення стратегічної екологічної оцінки.

У зв'язку з тим, що необхідність розробки та затвердження регіональних стратегій розвитку закріплена Законом України «Про засади державної

регіональної політики» та низкою підзаконних актів, альтернативу щодо незатвердження проекту Стратегії розглядати не доцільно.

Оцінку запропонованих альтернатив необхідно відобразити у звіті про СЕО проекту Стратегії, враховувавши при цьому три сценарії розвитку Миколаївської області до 2027 року.

Інерційний (базовий) сценарій розвитку баланс зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на стан регіону залишається незмінним, тобто «справи йдуть, як зазвичай» і область рухається по інерції, оскільки суспільно-економічний стан країни не сприяє розвитку її регіонів.

Оптимістичний – область активно впроваджує можливості в умовах швидкого суспільно-економічного розвитку країни, впроваджує реформи, інновації, структурні зміни.

Реалістичний - повільні процеси впровадження реформ і трансформацій, не готовність населення до різких змін.

Оптимістичний сценарій став базою для формулювання стратегічного бачення та місії області. Тому в разі потреби виправдані альтернативи мають бути розглянуті в межах цього сценарію.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час СЕО

Для проведення СЕО буде використана наступна інформація: регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в області; екологічний паспорт області; статистична інформація; інформація, яка включена в інші акти законодавства, які мають відношення до проекту документу державного планування; дані моніторингу стану довкілля; експертні оцінки; інша доступна інформація.

Під час проведення СЕО будуть застосовані такі аналітичні методи:

- порівняльний аналіз;
- аналіз тенденцій;
- SWOT-аналіз.

Також будуть використані такі методи участі громадськості, як інформування, консультування, опитування, коментування, обговорення.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглянути заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством.

Так, Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього

середовища. Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;

б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;

в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;

г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;

д) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;

е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;

є) здійснення заходів щодо збереження і невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

Також будуть враховані заходи щодо раціонального використання природних ресурсів, збереження особливо цінних та унікальних природних комплексів і забезпечення екологічної безпеки, передбачені іншими законодавчими актами у сфері охорони довкілля.

Заходи, спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, визначатимуться відповідно до вимог Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку проекту Стратегії враховуватиме вимоги статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та включатиме наступну інформацію:

1) зміст та основні цілі Стратегії, її зв'язок з іншими документами державного планування;

2) характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогностичні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

3) характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;

6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання.

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу СЕО проєкту Стратегії та плану заходів подаються до департаменту економічного розвитку та регіональної політики облдержадміністрації (вул. Адміральська, 22, м. Миколаїв, 54000, econom@mk.gov.ua)

Відповідальна особа: _____ (0512) 37 08 23.

Строк подання зауважень і пропозицій становить 15 днів з дати публікації в ЗМІ про оприлюднення заяви про визначення обсягу СЕО (до _____ 2019 року).